

Find this page online at: <http://www.verkeerskunde.nl/moxie/actueel/nieuws/selectief-gratis-ov-geen-.shtml>

Selectief gratis ov geen bedreiging voor de fiets

Posted 11-2-2008

Sinds maart vorig jaar mogen in Eindhoven bij wijze van proef 65-plussers en kinderen tot 12 jaar, mits onder begeleiding, gratis reizen met de bus. Dit selectieve gratis ov - alleen voor de jongsten en ouderen - neutraliseert het gevaar dat mensen van de fiets worden gehaald, zo blijkt uit een tussenevaluatie. Wel laat 20 procent van de ouders vaker de auto staan, evenals ruim 30 procent van de ouderen.

Voor de proef werden begin vorig jaar 55.000 gratis buspassen uitgezet, 35.000 voor de ouderen, 20.000 voor de kinderen. De eerste tellingen liegen er niet om: in de doelgroep 12- groeide het aantal busklanten met 64 procent, bij de categorie 65+ met 56 procent. Projectleider Erik van Hal van de gemeente Eindhoven heeft de indruk dat deze reizigersgroei beklijft. Vooral ouderen blijken enthousiast over de nieuwe reisfaciliteit. Maar bij de kinderdoelgroep ging en gaat het ondanks de percentuele sprong in absolute zin nog altijd om kleine aantallen. Ze maken amper één procent uit van de totale 'buspopulatie'. De gemeente Eindhoven stelde voor de proef, die tot eind dit jaar duurt, in totaal een miljoen euro beschikbaar. Dat blijkt genoeg. Uit die pot kan bovendien een uitbreiding met vier streeklijnen in de corridor naar Best worden betaald.

Anders dan vaak bij generiek gratis ov het geval is, gaat het gratis ov à la Eindhoven nauwelijks ten koste van de fiets. Bij de doelgroepen 12- en 65+ bleek dit volgens enquêtes slechts voor 4 respectievelijk 10 procent te gelden. Ouders zeiden in 20 procent van de gevallen minder van de auto gebruik te maken. Eén op de drie ov-reizende ouderen zei minder vaak van de auto gebruik te maken.

Per saldo spaart dat overigens niet heel veel autoritten. Bij 1000 à 1400 nieuwe busritten per werkdag worden 240 à 400 autoritten vermeden, hoofdzakelijk in de daluren. De gratis ov-faciliteit geldt op werkdagen namelijk alleen na 9.00 uur (behalve in juli en augustus). 'Zonder aanvullende maatregelen leidt

een en ander niet tot een betere autobereikbaarheid', wordt in een evaluatie van de proef opgemerkt. Op werkdagen scheelt het 70 à 110 parkeerplaatsen. Extra autobereikbaarheid was en is in Eindhoven overigens ook geen doel op zich, maar omdat de bus beter wordt benut, neemt de algehele bereikbaarheid van de stad wel toe, aldus Van Hal.

De proef jaagt mensen weliswaar niet van de fiets, maar wel leidt gratis ov tot nu toe tot extra mobiliteit. Vooral ouderen maken verplaatsingen die zij anders achterwege zouden hebben gelaten. Dit sluit aan bij de sociale doelstelling van het project. Andere doelstellingen zijn: besparing autokilometers, beter gebruik collectieve voorzieningen, beter ov-imago en kinderen vertrouwd maken met de bus. Komend voorjaar wordt opnieuw geturfd en geënquêteerd. Beklijven de resultaten, dan wordt het gratis ov voor de doelgroepen waarschijnlijk een blijvertje. Eerst volgt nog een nadere rapportage aan de gemeenteraad waarbij ook mogelijke varianten en uitbreidingsmogelijkheden worden aangegeven.